

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr., negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.

Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény soronként 30 kr.

Bélyegdíj minden beigntatás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség: V., Klapka-útea 162.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: III., Jókai-útea 186. Telefon sz. 81.
hová az előfizetések, hirdetmények és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Éljen a király!

Egy hűséges nemzet szíve dobban meg felséges királyunknak, I. Ferencz Józsefnek születése napján. Milliányi népek keble belsejéből száll fel a magasba ezen egetverő kiáltás: „Éljen a király!”

De hűbben, igazabban nem szól egy ajk, melegebben nem dobog egy szív sem, mint a magyar nép hátaltelt szíve, mert nincs nemzet széles e világon, mely oly odaadó ragaszkodással, hűséggel, rajongással és imádatl hódolna fejedelmének, mint éppen a magyar.

Hisz nem volt az igazságos, világverő Mátyás király óta oly király Árpád ivadékainak, mint Ferencz József, nem volt uralkodónk, a ki úgyannyira tisztelte, pártolta volna a magyar törvényt, mint ő; nem volt fejedelem, a ki úgy összeforrott volna nemzetünkkel, minek annyi jót köszönhet a magyar, ki annyira szem előtt tartaná nemzetiségünket, alkotmányunkat, mint Európa legpéldásabb koronás feje: I. Ferencz József.

Azért hadd lengjen, lobogjon a háromszínű nemzeti zászló ezen a napon, hadd szálljon fel az ima minden istenhívő magyarnak ajakáról, — vallás-, kor- és rangkülönbség nélkül.

Hisz ha másutt vannak is különbségek közöttünk, legyünk egyenlők: a

hazaszeretben, a király iránti hűségben s az igaz magyar nemzeti érzésben. Itt igyekezzünk egymást túlszárnyalni, ez legyen az a gőczpont, a honnan minden szavunknak, minden cselekedetünknek ki kell indulni. Ebben találkozzunk mindnyájan a kik hátaltelt szívvel kiáltunk fel: „Éljen a magyar király!”

Szent-István ünnepén.

Ha van a magyar nemzetnek napja, melyen szíve hangosabban dobban, keble szent érzéssel telve s lelkét az igazi hazaszeretet tüze élteti: úgy bizonyára annak mondható a mai nap, mely az első magyar király emlékének, szent Istvánnak van szentelve.

Ünnepet ül ma az egész nemzet s mély hódolattal ad hálát Istenének, hogy nekünk oly böles, hatalmas és szent királyt adott, akinek szívében jóság, elméjében bölcsesség, lelkében igazság-érzet lakozott.

Az oltáron, melyhez hódoló tisztelettel járul szent István hű népe, az igaz Isten iránt érzett hit lángja mellett ott lobog a hazaszeretet áldozat-lángja is; s midőn lelkünk látva a sivar jelent, elmereng a mult boldog emlékein: epedve esdi vissza azt az időt, mely a nemzet hatalmát, jólétét és dicsőségét megalkotá.

Messze, ismeretlen világból jött a magyar nemzet s midőn a hármashegy országában állandó otthont talált, mégis idegennek érezte magát.

Szelleme fölfelé kívánczozott, de nem találta meg az utat az ég felé; lelke a művelt világgal óhajtott egyesülni, de nem ösmerte a kulcsot, melylyel a szívet megnyithatná.

Már pedig hasztalan minden törekvés, minden kultur-munka, ha az ember szíve teljes nyugalmat nem élvez, ha meg nem találta azt, akit keresett.

Első szent királyunké az érdem, a ki a keresztény elvekben föltalálta az igazi műveltség és haladás szellemét.

Nemzetének magasztos hitet, hazájának mély bölcseséggel alkotott törvényeket adott, önmagának pedig koronát szerzett, hogy az drága kincse legyen mindenkor a magyarnak s az azzal megkoronázott fő személye szent és sérthetetlen.

Messze kor homálya födi szent István király alakját, mely a ködszerű sötétben ide-oda ingadozik, de azért körvonalai mindig ugyanazok maradnak.

Ki tagadhatja, hogy az ő legnagyobb érdeme: a kereszténység behozatala.

Ez a tett nagy politikai bölcseségről tanúskodik. S ha még elgondoljuk, hogy mily nagy gondal ápolta ő a tudományt,

A KECSKEMÉTI LAPOK TARCZÁJA.

Utazás Utópiába.

(Folytatás és vége.)

Alig érek le a hidról, jobb kézről jó mély árok partján egy ház romja ötlík szemembe. Valószínűleg a ház még a török idejében válhatott rommá. És mily meglepő életképpé tudta a város előjárósága e romot átalakítani. Középen leverve egy czövek, ahoz egy hosszú pányva-kötél erősítve s a pányva-kötélen egy barna szőrű szamar!

Valjon a rom ékesíti-e a szamarat, vagy a szamar disziti a romot? Bizony-bizony nem tudtam magamnak megmagyarázni, sőt a mint a csacsi megpillantott, éles tenor hangon nyilvánította érzelmét, — de hogy ezen hangos nyilatkozvány tulajdonképpen az én tiszteletemre történt-e vagy a város beléletének hangulatát jelezte-e? Mai napig sem tudtam alaposan nyomára jönni.

Történt legyen bármelyik irányból, annyi bizonyos, hogy egy oly város közrendészete, a hol egy rom már a bejáratnál ily genreképpé alakittatik, Ázsiától van oly messze, mint Makó Jeruzsálemhez.

E város főútezője kövezete Mak Ádám rendszere szerint épült, azon különbséggel még is, hogy két oldalról apró halmocskák szegélyezik.

E rendszer előttem az első pillanatra feltűnt s nem tudtam okát találni, mert ily

rendszer még Ázsiában sem láttam, de jobban megtekintve a jobb és bal oldalon vonuló járdákat, kezdetem e szisztematikusan sorakozó halmocskák czélszerűségéről meggyőződni, a mennyiben ugyanis: jobb oldalról kövezett járda helyett kövezetlen gödör, bal oldalról pedig majd kövezett, majd köves járda húzódik. A köves járda egyes házak előtt itt olyan mint Köves-Arábiából egy szelet, — a halmocskák tehát védik a kocsik kerekeit, ne hogy a gödörbe, vagy a hegyesen kiálló kövekre zökkenjenek s esetleg a kocsin ülők nyelvüket ketté ne harapják.

Mindenesetre okos gondolat, ha a halmoknak ez a czélja, de lehet más is; talán a rómaiakat utánozza e város? Tudjuk, hogy a rómaiak halottjaikat legtöbbszörre az utak mentén temették el. Hátha e város lakói kedvesüket e halmocskák alá temetik? A kurgánok Ázsiában szintén halmok és temetkezési helyet jelölnek. Igaz, hogy ezek kicsik, de tán nem is csudálkozhatunk azon, ha meg-gondoljuk, hogy a népek divatos szokásai, ha messziről származnak, egészen eltörpülnek s így e halmocskák már törpe „kurgánok“, de lehetnek ám törpe „kun halmok“ is.

Még egy föltevést koczkaztatok; hátha e halmocskák „gyöngysor-szegélyzet“-et képeznek, mint a körmoezi aranyon a keret? Ez sem lehetetlen ám. No majd talán meg fogja magyarázni a város bírása, kihez a kínai mandarintól ajánló levelem van.

Jobbra-balra tekingetve, az út közepén haladtam s elragadtatva gyönyörködtem e

városnak határozatlan czikk-czakkban épült ház-sorain s ugyan oly idomtalan piacán, de alig érek a város középpontján álló valamiféle épülethez, melyben egy repedt harang kongott, midőn szemben velem kerekedik egy hatalmas forgó-szél, felsöpör egyet a szegély-halmocskák közül s azt úgy a szemem közé csapja, hogy elragadtatásomból a földre hevedem, ha a sűrű porfellegben egy még sűrűbb tömeget meg nem markolok, mind a tiz kör-mömmel.

Valóban elragadtatott állapotban voltam — szemem, szám a kis kurgán-halom vegyes tartalmával volt tele, de azért a sötétebb tárgyat csak fogtam, annyival inkább, mert ő is erősen fogott engemet; végre elnyargalt néhány gyöngyhalommal a forgószél tovább, kitörlöm mindkét szememet s látom, hogy egy különböző korszakokat mutató ruházatban egy meglehetősen előre haladott korú ember-félét tartogatok jobbik kezemmel, ő meg tartogat engemet balkezevel.

— Ne-nel Jó napot atyafi, — mondok neki.

— Jó napot kívánok — felel ő.

— Hát kihez legyen szerencsém — kérdem tőle.

— In, kirem a cigánybíró vágyok, ezser szerencse, hogy megfogott azs úr, mert kiliben elvitt vóna a forgószél.

Meghökentem s pár perczig elakadt a gondolat bennem, hogy is ne? Országotvilágot beúttam, de cigány-várost még nem láttam soha. Vajjon nem vagyok-e én most Nagy-Idán.

mennyire törekedett népét a műveltségnek megnyerni, a haza jólétét, haladását előmozdítani: úgy el kell ismernünk, hogy a magyar nemzetnek legnagyobb jótévője, atyja, királya — szent István volt. S vegyük ezekhez politikai intézkedéseit, melyek nyugoti mintákon indulnak ugyan, de főbb vonásaikban ma is meg vannak: a magyar nemzetnek politikai irányt adtak, a magyarságot egygyé, erőssé s hatalmassá tették — s egyuttal monarchikus érzelművé növelték.

S vajjon mi lett volna e haza, ha nem világít előtte szent István fényes koronája!

A nagy török birodalom példája megtanít, hogy mivé lesz a nép, ha az igazi haladás lelkét, a keresztény elveket megveti.

Hatalmuk dúl, pusztít; népeket, nemzeteket hajtának rabigába, de azok szeretetét meg nem nyerik, mert a kereszt, a szeretet jelvénye meg nem hajolhat a bálvány előtt, mely az erőszak s gyűlölet jelképe.

A többi hatalommal örökös harcban állott — s végre is letiporva, most a létért való küzdelmet vívja.

Ez lett volna hazánk sorsa is, ha azt nem a szent kereszt, — jog, igazság és szeretet vezérli.

Sokat szenvedett e nemzet, nagy viharok, vész hullámok fenyegették, de hatalmát sem a küllellenségek, sem a belviszályok meg nem törhették; a szent kereszt, melynek árnyában segílyt, oltalmat keresett, megtartotta a nemzetek sorában s megtartja a második ezredévben is, ha ez lesz vezére!

*

A mai szent ünnepen örömmel gondolunk ama magasztos elhatározásra, mely dicsőségesen uralkodó királyunkat arra

birta, hogy szent István emlékét szoborban fogja megörökíttetni.

Szomorú dolog, hogy a magyar nemzet eddig megtelepedezett az ő nagyjairól; mert ha késett is az ércszobor, az emlék, de hová lettek a szívekből a nagy erények, hol van szent István szerelme vallása és hazája iránt?

Bizony sivár korszakot élünk!

A honszerem az ajkakon ül, de a szív üres s nem igen buzdul a nagy tettek, s hogy a nagy csapások után nem ért utól bennünket a szerencsétlen nemzetek sorsa, az egyedül apáinknak az érdeme!

A nemzet szégyenét, hálátlanságát jóvá teszi a nemesszívú utód, I. Ferencz József.

Nemsokára állani fog szent István érc-szobra, hogy hirdesse a mult hatalmát és dicsőségét.

S ha azt akarjuk, hogy ismét nagy, hatalmas és boldog legyen e nemzet, akkor vissza kell idézni a régi szellemet.

Mert a századvégi eszmék és érzelmek, soha sem emelik fel a nemzetet oda, a hová ama nagy időkben a tiszta honfíú érzelme emelte.

Térj tehát vissza, nemzetem, multadhoz, őseid szelleme vezéreljen a jövőben, akkor ismét az leszesz, ami a mult fényes napjaiban voltál: erős, dicső és hatalmas!

Dr. Sandula Imre.

Szent-István.

A magyar állameszme legmagasztosabb személyesítője; elseje azoknak, kiket a magyar szent korona népének védőjévé, vezérévé felkent; legkiválóbb alakja azoknak, kikben a honszeretet, bölcsesség és erély összhangban egyesült . . .

Mi volt Istvánnak ezélya fejedelemmé vá-

lasztatásakor? Biztosítani nemzetének helyet a keresztény népesaládok között; biztosítani létét.

Mert tudta, hogy a megkeresztelkedés, a keresztény erkölcsök s műveltség átvétele lehetett csak feltétele a magyar nép fennmaradásának Európában. Mert ha folyton az Ázsiából hozott szilaj harcúvágnak engednek, lassanként elhullanak azon útközetekben, melyeket a szomszéd országok hadaival folytatnak. Pedig az ősvallás mélyen bevésődött a nemzeti testbe, élt és fentartá magát erkölcsiben, szokásaiban, áldozataiban. Mily nehéz szerepe volt neki népét a keresztény eszmék tisztaságához szoktatni. A tényleges érdekek kiméletet parancsoltak; ő óvatosan bolygatá azokat. A keresztény elem a pogány elemmel folytonos küzdelemben volt, de törhetlen akarata által amaz mégis győzedelmeskedett. A keresztény hit s erkölcsöknek a nemzeti testbe való behatása folytán, a magyar nép nyakas jellege megpuhult, nemesebb erkölcsit fejleszté, harcúvágyát lohasztá, s így el volt találva azon út, mely megmenti a nemzetet azon sorstól, mely okvetlen vár rá — az elpusztulás.

Európa érdeke kívánta ezen megkeresztelkedést s midőn meg lett, az eddigi ellenségeskedést baráti viszony váltá fel; a magyar népből nemzetet csinált, békét szerzett neki. Következése volt, hogy a kóbor élet kezd eltűnni, a nemzet élete némi megállapodást nyert. A igazság lassan szivárgott keblekből-keblekbe, megfogamzott jó mag gyanánt hatott a polgáriaskodásra, a mennyiben a nép gondolkodását, érzületét, hitbeli meggyőződését átváltoztatván, egészen újjá szülte.

Az átalakulás tartós is volt, mutatják azon eredmények, melyet e század társadalmában észre lehet venni. A polgári s politikai életbe az egyesülés elvét hozván be, megveté alapját a jelen polgáriaskodásnak.

A keresztény elem által a büntető törvénynek is emberies irányt adott, melynek

De mégis magamhoz térve, megeredt gondolkozásom rendes menete s kezdtem a szót ismét:

— Hát cigány-város ez kérem?

— Nem bizs azs uram, ezs ember város, de laknak a város vigen cigányok is, én azsok bírása, a szemét-felügyelő, meg a hirlélé kihordó vágyok.

— Czigányok bírása, szemét-felügyelő és a hirlélő kihordó, nó ez minden esetre szép hivatal!

— Bizs azs szép vóna, csak a fizsetis is szép vóna, de mikor a csak 10 frt egy esztendőre uram!

— Az ugyan nem sok, de megtudná e nekem mondani, micsoda nevezetessége van ezen városnak?

— Hát nem tudja? Hiszen a szopós gyerek is arról beszél ma nálunk, vagy tán idegen azs úr?

— Persze hogy idegen vagyok, hiszen ha nem az volnék, nem kérdezném magától.

— No a má oszten más, hát kérem nagyon különös eset bizs a. Van ennek a városnak egy kórháza, abba a kórházba a város kódúsai laknak, meg aztán ha meghal valaki olyan, a kinek semmije meg senkije sincs, azt is onnan temetik el.

— Ebbe a kórházba má esztendők óta vót egy dagadt-lábú sánta, megesett, bot segítségével járó női személy, ki ekkorig a kódulásnál a kódus-sereget vezette, — aztán vót ebbe a városba egy dolog-kerülő korhely mesterember, kit a felesége kódulásból tartott,

akit itt úgy hínak, hogy „Czifra Misa“, ennek a Misának a mult héten meghalt a felesége, aztán elvette mingyá feleségül azt a dagadt-lábú koldús személyt, ma vót az esküvőjük.

— Nos hát mi különös van ebben?

— Azs a különös kérem, hogy annak a női személynek mingyá meggyógyult a lába, nem is sántit, botot se hord, aztán ő a kódusok parancsolója, ő hordja a pikszist. Czifra Misa meg él a város adományából úriasan.

— No már ez aztán valami, minden esetre e városnak a kórháza „minta kórház“, ebben nemesak meggyógyulnak, de férjhez is mennek a koldúsnők, ez valóságos „csudakórház“, nem tudom, a propagáció mily arányú? Talán pár év mulva az országos statisztikai kimutatásban meg fogom találni.

— Ugyan kérem, mondja csak, honnan szedik össze a kelengyét?

— A város lakosaitól házról-házra koldútták össze a többi koldús-társak.

— Hát a lakodalomhoz szükséges italt, ételmet?

— Azt is.

— Kik voltak a lakodalmon s ki volt a násznagy?

— Úgy tudom, hogy a lakodalomba a város képviselő testületét is szerették volna meghívni, de nem merték, — násznagynak a város főorvosára számítottak, de nem hiszem, hogy azt is merték volna híni, — én szívesen elmentem volna a lakodalomba, de engemet nem híttak meg, nem is békülök ki velük soha.

— Legyen olyan jó kérem, mondja meg, hol találkozhatnám a város érdemes birájával?

— Hát bizony kérem már 5 óra felé jár, ilyenkor a tekintetes bíró úr a felső-koreszmában rendesen a délutáni quaterkáját szokta fogyasztani.

— Ej! ej! de kár, hogy a kínai mandarin ajánló levelet át nem adhatom neki, — no sebj, tán máskor, majdha errefelé visszajövök, — mert estére még a szomszéd városba szeretnék eljutni, — jól tenné barátom, ha a legrövidebb útat megmutatná.

— Csak tessék egyenesen menni, majd elvezetem a város végeig, hogy el ne tévedjen.

— Ne-ne, majd el is felejtettem, ugyan legyen oly jó, mondja meg nekem, mit jelentenek ezek a kis halmocskák az út mellett?

— Nem jelentenek azok kérem semmit, a mult őszön mikor azok a nagy sarak voltak, akkor kaparta le az útról az útkaparó, kupaczkba húzta s azóta itt vannak.

— Most már értem, ezek tehát ennek a városnak közrendészeti és köztisztasági gyöngyei.

Kiértem a város végére, a hol a saharahomok sivatagja kezdődik s a hogy a lábam süppedni kezdett, csak akkor jutott eszembe, hogy elfeledtem a cigány-bíró, szemét-felügyelőt és hirlélő kihordót megkérdezni, vajjon hogy is hívják ezt a szép várost, melynek látképe messziről oly szépnek tetszik, belseje pedig annyira szemetes? Aztán mentem tovább.

Pintér Sándor.

elve szerint a büntetésnek nem a vétkes elismerésére, hanem javítására irányultnak kell lenni.

Ugy a nemzet, mint Európa érdeke úgy kívánta, hogy a magyar nem a keleti, de a nyugoti egyházba lépjen, mert há amabba lép, a magyar alkotmányos monarchia létre nem jó; mert a keleti egyház fenhatósága alatti tartományokban az alkotmányosság nem uralkodó. István bölcsesége, hogy a latin egyháztól kért térítőt, menté meg a nemzetet azon nagy szakadástól, melybe a görög nép nem sokára esett.

Azon időben a kereszténység már nem volt többé csupán hit, egyéni meggyőződés, már akkor birt oly eszközökkel, melyekkel valaki nagy hatalomra emelkedik, eseményeket meghatároz. Egy erősen szervezett társaság volt. Ezen időben tűntek elő némely elvek, melyek nagy szerepet játszottak a civilizáció történetében, t. i. kormányzóknak a kormányzattól külön választása; a kormányzóknak függetlenítése s bizonyos törvényeknek a kormányzattal erős szakolása.

Az egyház a világi hatalmat maga alá hajtani igyekezett.

Sok a társaság nagyobb erőfeszítés nem tett e végett, mint épen az egyház.

A hierarchia tagjai teljesen önállók lévén, az államban államot alkotott, az egyház a centralizáció elvét soha nem látott tükélyre emelé.

István, midőn a kereszténységet államvallásá tette, nem engedte meg magát az egyház uralma alá vetni. Önállóságát fényesen megőrzé Róma irányában. Az által, hogy a pápától kért koronát, az ország függetlenségét nem áldozá fel, mit a pápa is elismer, midőn levelében írja: „országod jelen és jövőndő anyaszentegyházait helyettünk s utódaink helyett intézhessétek és rendelkezhesétek”.

A hierarchiát a főpapi jogok gyakorlata által alávété az államhatalomnak. Központi államhatalom gyakorolta a főfelügyelet s ellenőrzé a papokat. A papság a 13-ik századig a világi törvényszékek elé tartozott. És midőn az egyház javait a királytól nyéré, jobbágyi kötelékkel fűzte a magyar államhoz....

Európában azon időben két főt ismertek, a császárt és pápát, Régtől gyakorlott tény volt az, hogy midőn kisebb népek a keresztény vallást felvették s vezérüket az európai fejedelmek testületébe felvétetni óhajták, a pápához és császárhoz fordultak az ehhez szükséges jelképek elnyerése végett. Az első, t. i. ha a pápához fordultak, politikai életükre semmi nagyobb hatással nem volt; de az utóbbi által hűbéri viszonyba jöttek a császártól. István az utóbbi lépést elkerülte, kérelemmel a pápához fordult, az ő bölcsességének köszönhetjük, hogy a német császár hűbéresévé nem lett az ország.

István látta, hogy ha nemzetének újjászülését eredményező reformokhoz akar nyúlni, erre nem alkalmas fejedelmi hatásköre, hanem szükséges, hogy az kitágíttassék. Mint népének figyelmes szemlélője észrevette, hogy hajlamai a monarchikus rendszer felé hajolnak. A királyságban véli személyesítőjét azon igazságos akaratnak, mely minden egyéni akarral független s azok felett felsőbbsséggel bír, melynek e tulajdonságánál fogva joga van kormányozni. Megkoronáztatá magát s mint király, lépett fel vallás és politikai reformok keresztül vitelére.

A magyar jogi gondolkodás a közjogi, a germánoké magánjogi volt s így, hogy a

monarchikus államforma népénél gyökeret verhessen, István nem erőszakolt a nemzetre oly jogi s társadalmi szervezetet, mely nem birta volna azon elemeket, melyek a magyar gondolkodás-módban gyökereztek. A közép-korban uralkodó hűbér-szervezet helyett, mely forradalmat szült volna a magyar nemzetnél, oly állami irányelveket kezdett megvalósítani, mely a magyar közszellemmel megegyezett.

Az általa emelt királyság egyezett ugyan a hűbér-királysággal, külső formában, de attól eltérőleg erős központi uralmat foglalt magában. A királyság úgy volt szervezve, hogy a magyar nép szabad maradt, a kereszténység felerőszakolása, az öszabadság megsértése mellett is. A nemzetgyűlés által gyakorolt jogokat általában, a kormányzat mindannyi szálait a királyság kezében összpontosítá. A törzs-szállás egységét megszüntette, így a törzstagokat birtokaik tulajdonosává tett; azokat törzsbeli tekintetek által többé nem korlátozható rendelkezési joggal felruházta. A törzsszerkezet hatóságát megszüntette s a kormányzás gyakorlására a királyságtól függő várszerkezetet alapított.

E pillantás működésére, érthetővé teszi, miért nagy, szent ő nekünk.

K. L.

Mensa Academica Egyesület.

A budapesti egyetemi ifjúság körében alakult segélyező egyesületek közül a legszebb intencziókat a legpraktikusabban a Mensa Academica szolgálja. A fentartás nehéz küzdelmeitől legalább részben felmenteni a törekvő, de szegény egyetemi hallgatókat, hogy teljesen tanulmányaiknak élhessenek, egy társaságba gyűjteni az ifjúság nagy részét s az úgy is igen meglazult ifjúsági közeletet felvirágoztatni: ezen anyagi és erkölcsi okok indították a magyar társadalmat a Mensa Academica megalkotására.

Ifjúsági egyesület, az ifjúság kebeléből választott 50 tagú bizottság és az ez által választott tisztikar vezetése alatt. A szegény, segélyre szorulókkollegáiknak, barátainak, öszintén megvallhatják szorult helyzetüket s pirulás nélkül fogadhatják el baráti kezeiből a segélyt.

Az egyesület vezetését a tudomány és műegyetemi Rektorok társelnöklete alatt az egyetemi és műegyetemi tanács által kiküldött egy-egy egyetemi, illetve műegyetemi tanárból az egyesületi elnök és orvosból álló kormányzótanács ellenőrzi.

Az egyesület felállításának eszméjét a magyar közönség melegen fogadta. Százszámra érkeztek az adományok mindenhonnan s az egyesület felvirágoztatásában vetélkedtek a vármegyék, városok, egyesületek s a nemzet legjobbjai.

E buzgólkodás eredménye az, hogy a Mensa mintegy közel 100 ezer frt vagyont felett rendelkezik. Igen szép tanújele a magyar társadalom áldozatkészségének, melylyel leendő munkásairól gondoskodik. Ambár míg több, mint ezer segélyre szoruló egyetemi hallgató van a fővárosban s évente több száz folyamodót kénytelen az egyesület alaphiány miatt elutasítani, addig az alaptőke igen-igen kevés.

A segélyezésre az alaptőke kamatai használnak fel. Ehhez járulnak: az állam 2000 frtos évi adománya, a tagdíjak, az egyetemek adományai, ezenkívül egyesek évi adományai. Egyes megyei és városi törvényhatóságok alapítványi helyeket létesítettek, melyekben évente egy-egy megye, illetve városbeli ifjú nyer ebéd- és vacsorát.

El nem mulaszthatjuk e helyen is a leglelkesebben üdvözölni azon fenkölt gondolkodású egyéneket és törvényhatóságokat, kik a haza jövőndő nemzedékének boldogulását szívükön viselvén, ez áldozatoktól vissza nem riadtak.

Vajha dicsérendő szép példájokat számosan követnék!

*

A segélyezésre vonatkozólag az egyesület elnöksége a következő pályázati hirdetményt adta ki:

A Mensa Academica Egyesületnél az 1899/1900. tanév I. felére a következő pályázatot hirdetem.

1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy száz ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre (az elnökséghez címzendő).

2. Méltóságos bojári gróf Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás úr által betöltendő 4 ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények a gróf úr nevére címzendők s beadandók az egyesület hivatalos helyiségében. E 4 helyre csak keresztény, tudomány egyetemi hallgatók pályázhatnak.

3. Budapest székes főváros, Szabadka, Szatmár-Németi, Pozsony városok; Trencsén, Torontál, Ung- és Háromszék vármegyék polgármestere, ill. alispánja által betöltendő hat, illetve egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatósághoz címmezve, az illetékesség világos megjelölésével az egyesülethez adandók be. Ez alapítványi helyekre első sorban csak az ott illetékesek tarthatnak igényt.

Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő első éveseknél az érettségi bizonyítvány, a többieknél az index, vagy index-másolat és a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány.

Az 1., 2. alatti kérvények beadási határideje szeptember 12-ike. Beadandók a főtítkárr, segélyügyi előadó hivatalos órái alatt.

Mihez tartás végett közlöm, hogy a 150 frton felüli ösztöndíjat élvezők az alapszabályok értelmében segélyben nem részesülhetnek.

*

A segélyezés áll ingyenes és féldíjas ebédsegélyből. Ebéd- és vacsorasegélyben csak a fővárosi és törvényhatósági alapítványok élvezői részesülnek.

Az étkezés étlap szerint történik, ebéd 3 fogás szabad választás szerint, vacsora 1 fogás.

Az egyesület helyiségeiben, mely 500—600 étkezőre van berendezve a segély-eseteken kívül csak tagok étkezhetnek vagyis csak azon egyetemi polgárok, kik az évi 4 korona tagdíjat lefizették. Ezek számára az előfizetési ár havi 16 frt, (10 frt ebéd, 6 frt vacsora). Megjegyezzük, hogy a t. szülő az étkezési díjat közvetlenül az egyesület elnökségéhez is beküldhetik, mely ennek ellenében ebéd- és vacsora-szelvényeket ad ki a jogosultaknak.

Étkezési idő délben 12—3, este 7—10-ig. Az étkelet minősége és mennyisége feletti ellenőrzést az egyesület orvosa és 2 gondnoka teljesíti. A tagok panaszait az e célra szolgáló panaszkönyvbe írják, a miből a gondnokok és a bizottság tudomást szerezve intézkednek a panasz-okok megszüntetése iránt.

Bárminemű felvilágosítást az egyesület elnöksége ad.

Helyiség: Budapest, IV., Molnár-útcza 11.

Hann János,
elnök.

Tuka Béla,
főtítkárr.

A tölgyek földrajzi elterjedése.

(Folytatás.)

A Himalayában 2000 méteren fölül feynük és havasi rózsák közt fordulnak elő egyes tölgyfák; Hátsó-Indiában szinte a felhők járása magasán lelik meg merőleges irányú elterjedésüket, Jávában pedig 2300—3000 m. magasságban. A japáni 20-féle tölgy között számos örökzöld van, melyek faji jellegre nézve keveset különböznek a déleuropai tölgyektől és leveleiket áprilisban újítják meg. Ilyenek a Qu. stricta, Qu. glandulifera. (Természetráji Füzetek II. k. 1878. 160. lap.) továbbá a Qu. serrata és Qu. dentata, melynek lombjain ott a cseri selyemhernyú (Bombyx vagy Anthea amatmayu) épen úgy él, mint az éjszakamerikai tölgyeken a Bombyx Pernyi. A mérsékelt övi

Ázsiában ezeken kívül még 25 féle tölgy van, melyek közé tartoznak az Irtysh folyó mentén honos föltűnően szép növésű tölgyek.

Chinai Mandsuországból a tölgyek nagy része ki van vágva, mert ott a chinaiak így kívánják hozzájutni a taplógombához, mely a Chingan hegység keleti lejtőin növő tölgyek kérgén él. Az Amur mellék flórájának egyik jellemzőbb alakja a mongoltölgy (*Qu. mongolica*), mely különben egész Szibiriában ismeretlen. Ott tűnik ez ki felegőbb, hol az Amur a nagy Chingan hegységből kilép; kezdetben bozótot alkot, hatalmas fává csak a kis Chingan vidékén fejlődik, valamint az Ussuri folyónál, mindenütt utána áll azonban az európai tölgyeknek és mivel igen sokszor odvas, gyakorlati célokra kevésbé használható. A primorszki tengerpart növényvilága is erősen hasonlít az Amur melléki flórához, de különösen a szélesség 45-ik fokától délnek a tölgyek képezik az uralkodó alakot a mélyebben fekvő helyeken. Sachalien sziget szerves élete bár nem gazdag, déli részén mind a mellett előkerül a tölgy.

Ha a tölgyek elterjedését nyomon követve átkelünk a Behring-szoroson Amerikába, ott Alaska nyugati vidékein ismét találunk tölgyeket, melyek az éjszakeurópaiakhoz föltűnően hasonlítanak, milyen a *Qu. Garryana*. California növényzete körülbelül olyan elemekből áll, mint a Balti tenger déli partjainak flórája volt a borostyánkő képződése korszakában; abban pedig Dél-európa mai növényzetével egyezik meg, hogy talaján a levélhullató tölgyek örökzöldekkel váltakoznak. A számos szokatlan egyéb falak között 5 féle tölgy van ott képviselve, sőt az Oakland elnevezés épen tölgyországot jelent, melyben a tölgyek azonban nem erdőt képezve, hanem elszórtan kerülnek elő; kiválóbbak közülök a *Qu. densiflora*, a *Qu. tinctoris* var. *Californica*, melynek kérge orvosi használatú, továbbá a *Qu. lobata*; levélhullatókhoz San Francisco környékén az örökzöld *Qu. agrifolia* társul.

A prairiek egész vidékén annyira honos a tölgy, hogy nedvesebb talajakon még páfránoknak (*Polypodium incanum*) is ad szállást, pedig épen a páfránok az a növényalak, mely e szolgálatot semmiféle szervezetnek nem viszonzja. Meglepő ugyanis, hogy a fapáfránokat sem rovar, sem növényevő állat nem látogatja meg, pedig egyáltalán nem mérgesek, sőt többen hatékony orvosságot nyújtanak; épen így törzseiket sem lepik meg az élősdű növények. Ennek nem oka érdes külsejük, mely talán védelmet nyjtana nekik, mert számtalan palma és erdei fa van olyan, melynek pikkelyek vagy tövisekkel benőtt törzsére sem állat, sem európai ember, ki magát még vasszőgekkel is fölfegyverzi, fölküszni nem bátorodik és mégis minden hasadékaiban, minden tövisé honaljában vagy pikkelye tövén egy-egy orchidea vagy bromeliacea nyílik, sőt minden oldalról jönnek a kúszó növények és agyonölelik, dacára annak, hogy annyira föl van fegyverkezve, — a páfránok ellenben szabadok mindentől teljesen és ez talán az oka annak, hogy a mult geológiai korszakokból a jelenbe át bírtak jönni.

Gyönyörű erdőszigeteket képeznek a prairiek beláthatatlan, hullámzó fűtengerében a *Qu. obtusiloba*, mely már az európai botanikus kertekben is meghonosult, továbbá a *Qu. cinerea*; nagyobb távolokban, olykor 8—10 angol mértföldnyire állanak egymástól a *Qu. virens*, a szemnek mintegy nyugvó pontot nyújtva a fűrengetegben; a hol azonban a prairie talaja dombosodik, ott már a *Qu. nigra* is föllép. A legdélibb vidéken, a Rio grande del Norte alsó folyásánál a *Qu. virens* és *Qu. stellata* szálal erdőket alkotva jönnek már elő.

A prairiekkel szomszédos területeken, meg Illinois állam közepe táján, Peoria vidékén, találhatók a *Qu. alba* és *Qu. prinus* var. *acuminata*, melyek ehető makkjaikkal egész indián törzseket tápláltak azelőtt, a *Qu. macrocarpa*, a *Qu. rubra* és *Qu. coccinea*, mely utóbbi 2 már 1760-ban került Európába, Németországba pedig 10 évvel később Ferenc anhalt-dessau herceg hozta be e május hóban virágzó tölgyeket. Továbbá a

Qu. imbricaria, valamint a kereszteződésből előállott a *Qu. Leana* (*coccinea* × *imbricaria*), azután a *Qu. bicolor*, *Qu. palustris*, valamint a sarlólevelű *Qu. falcata*, melynek lombjai nálunk skarlátpirosak lesznek őszszel. Ohioan a *Qu. lyrata*.

A *Qu. castanea* Éjszakamerikában a szélesség 43-ik fokáig kerül elő; az Alleghany hegylánc nyugati lejtőjén pedig Kentucky és Tennessee jellemző növényei között a főnebb Illinoisnál felsoroltakon kívül a *Qu. prinus* var. *montana*, az ingoványos helyeken a *Qu. prinus* var. *palustris* képeznek csoportokat, de a tőlük éjszakra fekvő tóterületeken már csak magánosan álló tölgyek vannak. Pennsylvániában gesztenye- és diófák között négy féle tölgy él, ugyanennyi déli New-Yorkban; de nemcsak ezek, hanem egyéb bokrok és fák is ott őszi sárga, vörös, utóbb barna színt öltenek. A chlorophylli ez elváltozása a juhárnál (*Acer*) kezdődik és a tölgyekkel végződik, melyeknél a piros szín olykor még violába is átmegy, de még a novemberben leeső hó a tölgyeket, mind e sajátságos színváltozásuk dacára, üde állapotban találja. Louisiana és Floridába benyúlnak bár egyes levélhullató tölgyek, de ott mégis több már az örökzöld.

Mexikóban csak az örökzöld tölgyeknek 20-nál több faja él egész erdőket alkotva 800—1600 m. magasságig; 2130—3450 m. között bár a túlevelűek a túlnyomók, de azért levélhullató tölgyfajok ott is találhatóak, mint pl. a magyallevelű (*Qu. ilicifolia*), mely molyhos levélzete miatt mint díszfa került Európába; valamint az Éjszakamerikában is otthonos *Qu. sempervirens*, mely hajóépítéshez kitűnő fát szolgáltat. A nem messze Guatemalában a fősík fái között különösen a tölgy tűnik föl, — az európaiaknál kisebb, fája távolról sem oly kemény, mint azoké, de annál nagyobbra nő a gyümölcse, mert vetélkedik a legnagyobb pulykatojással.

Uj-Granadában Andree a Cerro de Viota hegyen 1770 m. magasságban tölgyerdővel találkozni és pedig nem déleuropai kinézésű tölgyerdővel, hanem óriási e nemű fákat látni, melyek zsinoregyenességű dereka ránczos kérgű, fakószínű volt, koronájukat büszkén emelték, mint valami Magnolia, alattok pedig a levelekkel borított talaj sűrűn van behintve diónagyságú makkokkal. E tölgy (*Qu. Humboldtii*) képezi az egész erdőség faállományát, és a *Catasetum* nevű orchidea, valamint az *Acrostichum* nevezetű páfránon kívül ott egyéb fa vagy bokor elő nem fordul. A tölgyek öve itt 2800 m. merőleges magasságban végződik.

Az amerikai tölgyek mintegy 1½ száz éve, hogy megkezdték egyenkint bevonulásukat Európa dísz- és fűvész-kertjeibe. A budapesti állatkert meghonosította már a *Qu. alba*, *Qu. castanea*, *Qu. coccinea*, *Qu. nigra*, *Qu. palustris* vagy Banisteri és *Qu. rubra* tölgyfajokat, a magkereskedők pedig kínálgatják a *Qu. argentea variegata*, *Qu. atropurpurea*, *Qu. concordia*, *Qu. Dauvesii*, *Qu. fastigiata* tölgyeket és mellettök hazánkfíát, a *Qu. Pannonicát*. De magok az európai tölgyek is időnkint helyet változtatnak, meg lehet éghajlati viszonyok módosulása következtében. Így Paul Laurent szerint Európának azon erdői, melyek a középkorban bükkesek voltak, ma cserfákból állnak és ennek ellenkezője gyanánt a csererdők, mint pl. a Gérardmer melletti, hová Nagy Károly császár járt vala vadászgatni, ma lúcz és jegenye fenyvesek által helyettesítvők. Dorner azt véli, hogy a Körös szigetét is ezelőtt több századdal tölgyesek borították.

Most, midőn a műkertészet valóságos vadászatot tart a külső világrészekben, hogy onnan egy-egy szebb alkotású növényalakot Európa talajára áthonosítson, — így pl. Linden brüsszeli virágkereskedő évenként 20—25 ezer frakot költ egy ilyen délamerikai utazójára: el lehetünk készülvé, hogy világrészeink díszkertjei, parkjai meglehet rövid időn számos olyan külső világrészi tölgyfajjal lesznek benépesítve, a melyek létezése vagy szépségéről eddig fogalmunk sem volt.

II.

A kik 280-ra számítják a meghatározott tölgyfajokat, azt mondják, hogy 148 féle

belőlük Ázsiáé, 142 féle Amerikáé, 17 Európáé, — de mivel ez összeg 307-re rúg, 27 közösnek tekintendő, Afrikának meg Ausztráliának pedig sajátlagos tulajdon tölgyfajtája nincsen, Mindenesetre nagyobb lesz a tölgyfajok száma, ha hozzájuk vesszük azokat is, melyek a régibb geológiai korszakok alkotta kőzet rétegekbe ágyazottan még ma is fölmerülnek.

Eljön a *Quercus lignitum* Parschlug szerint nemcsak Oeningen, Kummi körül, meg Svájcban általában, de Monte Pastelio vidékén is Verona mellett eocen képletekben. A grönlandi 15 féle ásatag tölgynek, melyek között a *Qu. Johnstrupi* Heer érdemel említést, igen szép nagy leveleik a japáni és északamerikai tölgyekre emlékeztetnek és nem ok nélkül, mert a *Qu. conferta* Groenlandica Japánban is előfordul, mint fosszil.

Az ős játlandi tölgyflóra tagjai, melyek ott bár a túlevelűek fölött, de az utánok következtetett nyír és az erre települt bükk erdő alatt vannak eltemetve, oda mutatnak, hogy Közédeurópa talán sohasem volt tölgyerdők nélkül. Ilyent fedezett fel dr. Mösza, hamburgi geolog, a Fulda folyó medrében. Kiderítette a vizsgálat, hogy bizonyos mélységig az egész völgy tele van hatalmas tölgyekkel s azok kitűnő épségben maradtak fenn; sőt sokon még a kisebb ágak is megvannak, miből azt lehet következtetni, hogy őserdő az, mely még a történelem előtt volt időben jutott valamely katasztrófa folytán a föld alá.

Az a tölgy, melyet 1809-ben a Somme departement-ban az yseuxi tőzeg telepben találtak, Trauleé adata szerint 4 m. átmérőjű volt. Angolország turfa lapjaiból folyton ásnak nagy törzseket és ágakat olyan helyeken, hol mint pl. a Cheviot hegység völgyeiben a tölgyek már rég eltűntek. (Akad. Értesítő 1863. IV. 104.)

Magyarország is gazdag ásatag tölgyekben. *Qu. Drymeya* Ung. van Selmező környékén, ugyanezt találták Radácson, Eperjes mellett *Qu. lonchitis* Ung. maradvány társaságában. Dr. Staub M. Munkács mellett *Qu. pseudoilex* Kov. és *Qu. pseudorobur* Kov. ásatagokat gyűjtött, Rónaszéken Mármarosban a Gábori-féle sóbányában a legtisztább sóréteg között nagy elkövesült tölgyfaág akadt a sóvágók csákánya alá, egészen be volt burkolva kőszennel és rostjai közé kristályos só szövedött. Egész vonalak húzódtak keresztül a kővé vált rostok között s burkolatuk a legszebb fényes kőszén.

Az ásatásoknál, melyek a Duna és Tisza között fekvő homok dombokban történtek, nem ritkán szénsavas mészből álló, csőalakú képződmények kerültek felszínre, melyek a homokot különböző irányban és tömés mélységben járják át. E képződmények alakja és elágazásai a tölgyfák gyökereivel meglepő hasonlatosságot mutatnak, mondja Kerner. Szegeden 1887. augusztusban 150 m. mélységben a kék megkövesedett agyagból elkorhad tölgyfa darabot emeltek ki, a mely a mint megszáradt, érintésre porrá omlott.

Némely fosszil tölgyeket *Quercinium* névvel ruházták fel a geologok. Unger 1850-ben Nagy-Almás környékéről írta le a *Qu. Transylvanicum*-ot. Dr. Felix a magyarországi faopálokról szóló dolgozatában 6 kövesült tölgyfajt említ, közöttük a *Qu. Staubi*-t, melynek utóbb *longiradiatum* nevű változatát különböztette meg. A borostyános őstölgyeket jellemezte nagymérvű molyhoságuk, úgy hogy a hol azok tetemesebb mennyiségben előkerültek, szinte sűrű lehetett pölyheiktől a levegő és belőlük egész tömegek jutottak a gyantákba, honnan a borostyánkő kikövesült, mivel némelyik darabban egész fölhözetet alkotnak azok.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Ő Felsőgének**, a magyar nemzet szeretett királya születésnapjának évfordulóját hagyományos kegyelettel és alattvalói hűséggel ünnepelte meg váro-

sunk közönsége. E czélből f. hó 18-án a r. kath. anyateplomban ünnepi isteni tisztelet volt, melyen fényes segédlettel Bogyó Pál apátplébános celebrált s melyen a város hatósága, élén Kada Elek polgármester és a tanácssal, a kir. törvényszék és ügyészség, az összes tanintézetek tantestületei, a városunkban székelő egész tisztikar, több egyesület és a nagyközönség szép számban vett részt s hálatelt szívvel fohászkozott fel az Egek Urához, hogy felséges urunkat, I. Ferencz Józsefet, a magyar nemzet hön szeretett királyát, Magyarország teljes fölvirágzására, nemzeti életünk megerősítésére erőben egészségben igen, igen sokáig tartsa meg, hogy bölcs uralkodásának áldásait nemzetünk igen sokáig élvezhesse!

— **Szent-István napján**, mai nagy nemzeti ünnepünk alkalmából a róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 9 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz, melyben az összes hatóságok és a törvényhatóság testületileg vesz részt. A testületileg való megjelenés czéljából a gyülekezés a városi székház tanácstermében délelőtt $\frac{3}{4}$ órakor lesz.

— **Gyászír.** Mély részvétellel vettük a szomorú hírt, hogy Zsitvay Béla ny. honvédszáz-vezetős urat, társadalmi életünk kiváló tagját, az a nagy szomorúság érte, hogy felesége, született Daróczy Judit úrnő, f. hó 17-én váratlanul elhalálozott. A tisztas úrnő csak előző napon érkezett haza a fürdőből, látszólag teljesen megerősödve, éjjel azonban rosszul lett s reggelre szerető férje karjai között elhunyt. Temetése közönségünk nagy részvéte mellett, f. hó 18-án délután ment végbe. Haláláról a gyászborult család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Zsitvatói Zsitvay Béla m. kir. ny. honvédszáz-vezetős, leánya: Zsitvay Ilona, veje: Hübel Emil m. kir. honvédszáz-vezetős és gyermekük: Emil, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelenti felejtethetetlen nevének méltóságos zsitvatói Zsitvay Béláné Daróczy Judit asszonynak folyó évi augusztus hó 17-ikén reggel 6 órakor, életének 71-ik, házasságának 23-ik évében történt gyászos elhunytát. Hült teteme folyó hó 18-ikán délután $\frac{1}{6}$ órakor fog — V-ik tized, Nagykőrösi-útcza 29. szám alatti gyászház-tól — az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Budai-út melletti temetőben a családi sírboltba öröknugalomra tételni. Kecskemét, 1899. évi augusztus hó 17-én. Béke hamvaira.

— **Közgyűlés.** Mint értesülünk a rendes havi közgyűlés valószínűleg augusztus 30-án fog megtartatni.

— **Vámos Béla** főkapitány 5 heti külföldi utazásából hazatérve, hivatalának vezetését jó egészségben ismét átvette.

— **Gáll Ferencz** úrnál, törvényszékünk kuriai ranggal felruházott, érdemes nyugalmazott elnökénél, nyugdíjba vonulása s a Lipót-renddel lett kitüntése alkalmával folyó hó 18-án tiszteltet a helybeli ügyvédi kar küldöttsége, kifejezést adván azon határtalan tisztelet és elismerésnek, melylyel a jogászvilág a távozó elnök iránt mindig viseltetett, a kiből a példás hivatalnokon kívül a jog és igazság megtestesülését becsülték. A jogászvilág meleg elismerését érzékeny szavakkal köszönte meg a kitüntetett és Isten áldását kérte munkásságukra.

— **A községi iskolaszék** folyó hó 22-én kedden tartja Kada Elek polgármester elnökele alatt tanító-választó közgyűlést, mely alkalommal 2 városi tanító és egy 1 városi tanítónői állás kerül betöltésre. A folyó hó 15-ig terjedt pályázati határidőig 75 pályázat érkezett be, köztük 44 nő és 31 férfi. A legtöbb pályázó kitünő vagy jeles oklevéllel és bizonyítványokkal rendelkezik, több pusztai jelesebb tanítónk is pályázott, úgy, hogy az iskolaszéknek alkalma lesz a legkiválóbb tanérek között választani

— **Miniszteri jóváhagyás.** A belügyminiszter a törvényhatósági bizottsági közgyűlés azon határozatát, hogy a tiszaughi kompartokaról egy a Tiszán építendő hid érdekében a városi közönség lemondván, — a kompart tulajdonjogát a kunszentmiklósi vasúttársaságnak engedte át, — jóváhagyólag tudomásul vette.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter, polgári leányiskolánk egyik kiváló szorgalmú s nagy műveltségű segéd-tanítónőjét Schmidt Eugenia úrhölgyet ugyanezen intézethez rendes tanítónőnek nevezte ki. Ugyancsak polgári leányiskolánknál a Dömötör Krisztina úrhölgy nyugdíjaztatásával megüresedett állásra Somogyi Imre okleveles elemi iskolai tanító segéd-tanítóvá neveztetett ki.

— **Lóverseny.** A cs. és kir. jász és kun 13-ik számú huszárezred Kecskeméten f. hó 15-én, a közönség kellő érdeklődése mellett, sikerült lóversenyt tartott, a melynek lefolyása a következő volt: I. Gátverseny. Tisztek, hadapródok és egyéves önkéntesek részére. 2400 m. Hölgyek dija az elsőnek, tiszteletdíj a másodiknak. Futott 6 ló. Első: Schneidt Gyula főhadnagy „Odonová”-ja, második: gróf Bissingen Ottó kapitány „Patience”-e. — II. Vadasverseny. Huszárok részére. Távoleség 3500 m. Pénz-díj az 1. 2. és 3-iknak. Első a 6-ik század, második a 3-ik század, harmadik az 1-ső század. — III. Akadémia-verseny. Tisztek és hadapródok részére. Távoleség 4000 m. Gróf Attens tábornok tisztelet-díja az elsőnek, Honthy István kapitány tisztelet-díja a másodiknak. Futott 4 ló. Első: Békassy Ernő főhadnagy „Redő”-je, második: Stojanovics Viktor „Patroclus”-a. — IV. Vadasverseny. Altisztek részére. Távoleség 4000 m. Pénz az első, második és harmadiknak. Első a 2-ik század, második és harmadik a 3-ik század. — V. Akadémia-verseny. Tisztek, hadapródok és önkéntesek részére. Távoleség 4800 m. Herczeg Lobkovics Rezső taborszernagy tisztelet-díja az elsőnek, tisztelet-díj a másodiknak. Futott 3 ló. Első: Riesel Herbert hadnagy „Herchel-Chief”-je (lovagolta Honthy önkéntes), második: Seutter Rüdiger főhadnagy „Csegöld”-je (lovagolta Jovánovics hadnagy). — VI. Vadasverseny. Tisztek és hadapródok részére. Távoleség 4500 m. Futott 7 ló. Tisztelet-díj az elsőnek és másodiknak. Első: Jovánovics Sándor hadnagy „Oravicza”-ja, második: Schneidt Gyula főhadnagy „Nesztor”-a.

— **Új templom Szentkirályon.** A helybeli református egyház folyó hó 13-án tartott tanácsülésében elhatározta, hogy Szentkirályon templomot épít és ott lelkészi állást rendszeresít. E czélből már a héten egy bizottság helyszíni szemlét tartott s a templom helyéül a reform. lelkészi birtok egy emelkedett, szép részletét jelölte ki. A templom építésre a gyűjtést a hívek között már a legközelebb megindítják; a lelkész jövedelméül pedig a papföldből kihasított 5 hold föld jövedelme, 600 frt fizetés és 200 frt ló-tartási általány határozatott el. A lelkész a vallás tanításán kívül a lelkészi funkciókat is végezni fogja.

— **A Szolnok-félegyházi vasút** vonalán törvényhatóságunk által a szikrai tősnél kérelmezett megállóhely létesítését a belügyminiszter engedélyezte.

— **Halálozások.** Vettük még a következő gyászjelentéseket is:

Lakos Imre mint férj, Lakos Béla dr. mint egyetlen fia, özv. Tolday Istvánné született Mocsolyai Veress Mária mint testvér, úgy a maguk mint az összes rokonság nevében fájdalommal jelentik a felejtethetetlen hűséges házastárs, az egyetlen drága jó édesanya, a szeretett testvér *mocsolyai Veress Rozália* férjezett Lakos Imrénének hosszas kínos szenvedés után, folyó évi augusztus hó 12-én délután 3 órakor, boldog házasságának 27-ik és életének 68-ik évében történt csendes elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó évi augusztus hó 14-én délután 4 órakor fog a református egyház szertartása szerint a felső-temetőben öröknugalomra tételni. Kecskemét, 1899. augusztus 13-án. A mindenható áldása lengjen porai felett!

Özv. Vitéz Gézáné szül. Fuchs Irma, úgy saját, mint gyermekei: Aladár, István, Sándor, Ilonka és Miklós valamint az összes testvérek is: Vitéz Klára, László, Gyula, Adolf, Gusztáv és rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja a legjobb férj, illetve apa, testvér, sógor és rokonnak *Vitéz Gézának* élete 49-ik, boldog házasságának 21-ik évében, hosszas szenvedés után, f. hó 18-án esti 8 órakor történt gyászos elhunytát. — A boldogult hült teteme vasárnap, f. hó 20-án d. u. 5 órakor fognak a helybeli izr. sírkertben öröknugalomra tételni. Kecskemét, 1899. augusztus hó 19-én. Áldás, béke drága poraira!

— **Sziniidényünk közeledésével** mind gyakrabban fölmerülnek azon kérdések, melyek színészetünknek jövőjét biztosítani s a bérletügy s a színház némi átalakításával közönségünk kényelmét is előmozdítani hivatnak. Többször hangoztattuk sükségét, hogy a színkerületet valósággal — s nemcsak a papiroson — alakítsuk meg haladéktalanul; sürgettük, hogy a II-od emeleti páholyok átalakításával a földszinti-páholyok számát emeljék s a nappali pénztárt más alkalmas helyre helyezték át; — fejtegettük, hogy a bérlet-rendszer új alapon A. B. C. rendszerben szervezzék. Mint értesülünk, ez utóbbi javaslatunk az illetékes forum előtt is megbeszélés tárgyát képezte, sőt Micsey F. György színigazgató indokolt kérvényében a színügyi bizottságot az A. B. C. hármas bérletrendszer engedélyezésére kéri fel, úgy, hogy hétköznapokon folytonosan bérletben játszanék a társulat s csak vasár- és ünnepnapokra szorítottatnék a bérletszünetes előadás. Az igazgató erre irányuló kérvényét teljesen indokoltan s közönségünk érdekében is elfogadható, ezélszerűnek találják, ugyanazért, midőn ezt az újítást melegen üdvözljük, annak keresztülvitelét a legmelegebben ajánljuk színügyi bizottságunknak. Azonban határozottan állást foglalunk a színigazgató azon kívánsága ellen, hogy pénteken is rendes előadásokat tarthasson. Mi nemcsak a pénteki rendes előadásokat nem tartjuk megengedhetőnek, de föntartva régi álláspontunkat a félhelyáras előadásokat is beszüntetendőknek tartjuk azért, hogy a hét egy napján — speciáliser pénteken — ne csak a közönség, hanem a szellemi és fizikai munkával túlterhelt színész is némi pihenést, szórakozást leljen.

— **Házasságkötés.** F. hó 19-én kötött házasságot Kecskeméten Szóts Péter, Győr városi ny. tanácsnok és ügyvéd Deresényi Jolánkával, özv. Deresényi Istvánné leányával.

— **Nagyszalontai Arany-ünnep.** Néhány hírlapba becsúszott téves közlés helyreigazításául és minden félreértés kikerülése végett, van szerencsénk a nagyszalontai Arany-Emlék-Egyesület nevében közönségünknek, hogy az Arany-émlék szobába átalakított esonkatorony ünnepies megnyitása folyó augusztus hó 27-én délelőtt 10 órakor lesz. — Midőn ezen megnyitási ünnepélyre az érdeklődő közönséget általában, egyesületünk alapító és rendes tagjait pedig külön-külön tisztelettel meghívjuk; egyben kérjük, hogy a meghívásra igényt tartók — mennyiben meghívókat meg nem kapták volna — legyenek szívesek Hadházy Kálmán egyesületi pénztárnokhoz (Nagy-Szalonta) fordulni. Kihez intézendők a tagsági díjak is (alapítói tagdíj: 10 frt, egyszerűsmindenkorra; rendes tagdíj: 1 frt, 6 évi kötelezettséggel). Nagy Szalontán, 1889. augusztus 6-án. A nagyszalontai Arany-Emlék-Egyesület nevében: Széll Kálmán, e. elnök, Tatár Balázs, e. jegyző.

— **Sadó László** wolfsbergi tanító tudomására hozza közönségünknek, hogy folyó évi szeptember hó 1-én megkezdődő iskolai évben Wolfsberg német községben működik mint tanító, mely község Resiczától 4 órányi távolságban, igen szép, regényes és egészséges vidéken fekszik. Ez úton is felszólítja tehát a szülőket, hogy a kiknek gyermekeik a német nyelvet szóban és írásban is megtanulni óhajtják, — Wolfsbergen a nevezett tanító vezetése mellett kellő oktatásban részesülhetnek, sőt ellátásukról kellőképen gondoskodni fog. Értekezhetni lehet Sadó László tanító ural levélben.

— **A Katona József-téren**, mely nemcsak az itelligencia találkozóhelye, hanem annak alsó részén a nép is kellő szórakozást talál, mert ott a vigadón kívül lövölde, paprika-Jancsi bódé stb. is rendelkezésére áll, újabban egy állandó jellegű hyppodrom készül, melyben nagyobb szabású lovardák is szerepelhetnek.

— **Névváltoztatás.** Kiskorú Lamm Izidor, Ottó, Ede és Sándor kecskeméti illetőségű, ugyaníttani lakosok családnévénél „Székely”-re kért változtatását a belügyminiszter engedélyezte.

— **A kecskeméti szintársulat**, mint értesülünk Szarvason megkezdte színielőadásait. A társulat most már teljesen szervezve van s az eltávozott tagok érdemes művészekkel pótolattak. Mult számunkban közölt névsor kiegészítésül közöljük, hogy az igazgatóság újlag a következő tagokat szerződtette: Juhász Ilka (koloratur énekesnő), Szirmay Olga (opera és operette énekesnő), Mezei Kálmán (művezető, rendező és jellemszínész), Haday Sándor (drámai apa és jellemszínész), Magas Béla (operette buffó és komikus).

— **A szegedi kiállítás napirendje.** Szeptember 3-án d. e. 10 órakor a kiállítás ünnepélyes megnyitása ő fensége József főherceg kiállítási védnök által. Délután 2 órakor kiállítási lóverseny. Este 8 órakor művészestély a védnök tiszteletére a színházban. Szeptember 4. és 5-én V. orsz. gazdasági kongresszus. 4-én déli 12 órakor délvidéki földmivelők egyesületének közgyűlése. 4., 5. és 6-án országos méhészeti kongresszus. 5-én I. orsz. halászló kongresszus. 8., 9. és 10-én I. orsz. szőlészeti és borászati kongresszus és kirándulások. 8-án d. u. 2 órakor díjugratás, lovasjáték, ügetőverseny a lóversenytéren. 9-én d. e. 9 órakor gazdasági tanítók kongresszusa. 10-én népiünnepély és cseléddíjazás. A kiállítás estéknél villamfényvel világítva. Szeptember 3., 6. és 9-én a kiállítási terület fényes kivilágítása 20,000 lampionnal. Szeptember 4., 8. és 10-én este nagy tűzijáték.

— **Újjonczbál.** Az ez évben besorozott iparos ifjak 1899. évi szeptember hó 17-én (vasárnap) a Beretvás-szálloda éttermében zártkörű búcsú-estélyt rendeznek. — A rendezőség tagjai: Kéri Ferencz elnök, Tóth Gyula alelnök, Kocsis Pál pénztárnok, Molnár János jegyző, Faragó Mihály, Szabados István ellenőrök; Dékány László, Fazekas Ferencz, Karsai Pál, Kelemen Béla, Ö. Kovács János, Kun Gergely, Könyves Mihály, Méhes Zsigmond, Szabó Ferencz rendezők. Belépti-díj: személyenként 70 kr., családjegy (3 személyre) 1 frt 80 kr. A meghívók a napokban küldetnek szét.

— **A bugaczi ménes** a héten négy szép tenyészkancaival szaporodott, a melyeket Szegedy György tanácsnok és Tóth állatorvos a debreczeni Nónius-ménes legkiválóbb egyedeiből válogatott össze.

— **Talált embercsontok.** Most, hogy a polgári leányiskola mellett a színházi díszlet-raktár építési munkálatait megkezdték, a föld színétől 80 cm. mélységben két épállapotban levő emberkoponyát ástak ki a munkások. A csontok valószínűleg valamely büntény emlékei, orvosi vélemény szerint azonban legkevesebb 100 év óta porladnak a földben, ehhez képest a hatóság minden további nyomozást mellőzött.

— **A szegedi kiállításra**, mely tudvaleg szeptember hó 3-án nyílik meg, gazdáink egy nagy csoportja készül lerándulni, a kik szakavatott vezetés mellett, a gazdasági kiállítás összes ágait alapos tanulmányozás tárgyává tenni óhajtják.

— **Tűzesetek.** Városunk területén a legutóbbi 8 nap alatt 4 tűzeset fordult elő és pedig augusztus 12-én éjjel 10 órakor Búzás Pál 6. tized 132. sz. alatti házában, — aug. 16-án éjjeli 1 órakor Abel Lajosné 7. tized 183./184. sz. alatti házában, — aug. 18-án éjjeli 12 és 1/2 órakor Kovács György Szarkás 44. sz. alatti házában, végre aug. 19-én éjjeli 2 és 1/2 órakor Kalmár Gyula 4. tized 107. sz. alatti házában. A kigyúladt és elégett épületek mind nádfedelűek voltak. A tulajdonosok kára azonban megtérül mert mind a négy károsult fél biztosítva van. A tűzek keletkezési indoka csaknem minden esetben a kémény rossz építéséből származott.

— **Kereskedelmi tanfolyam.** Mint figyelemre — és igénybevételre méltó kulturális vállalatot, — ajánljuk olvasóink figyelmébe Ákossy Sándor keresk. iskolai szaktanár lapunk hirdetési rovatában közölt keresked. szaktanfolyamról szóló értesítését.

— **Őszi tárlat Szegeden a kiállítás idejében.** A mezőgazdasági kiállítás alkalmát a szegedi képzőművészeti egyesület is felhasználja arra, hogy képkiállítást rendezzen. Az őszi tárlat szeptember 3-án nyílik meg; a vernisage szeptember 2-án d. u. 4 órakor lesz. A tárlaton Szeged város összes fiatal művész-erői képviselve lesznek s valószínű, hogy a megnyitáson Wlassits kultuszminiszter is meg fog jelenni.

— **Marólóg - mérgezés.** Kolozi László 2 éves kis fiú, szülőinek VI. tized 80. sz. a. lakásán, a szülők gondatlanságából az udvaron hagyott marólógos edényhez jutott s abból ivott úgy, hogy életveszélyes belső sérüléseket szenvedett. A gondatlan szülők ellen az ügyészség vizsgálatot indított.

— **Lopás.** Tasi János városföldi birtokáról f. hó 15-én virradóra 4 darab bárányt emeltek el ismeretlen tettesek. A rendőrség ez ügyben nyomozást folytat.

— **Öngyilkosságok.** Kun István III-ik tized 270. sz. a. lakos, öregségére elnyomrodott, s a megélhetés nehéz küzdelmétől félve, folyó hó 15-én a Fűzfás-közön egy fára felakasztotta magát s mire észrevették, kiszendvedett. — Ennél még tragikusabb Kis Józsefné Faragó Mária X. tized 239. sz. a. lakos sorsa, a ki férje durva bánásmódján elkeseredve, 10 hónapos gyermekét, erős czukorspárgával magához kötve, folyó hó 14-én reggel kútba ugrott s abba gyermekével együtt belefuladt.

* **A lisztharmat (oidium) ellen** kénpor helyett *kénmáj* is lehet, még pedig igen sikeresen védekezni. A *kénmáj* könnyen oldódik a vízben, tehát a közönséges permetezőgépek segítségével lehet alkalmazni. 100 liter vízre 1 1/2 kiló *kénmáj* veendő. Egy hold szőlőre, ha csupán a fürtöket kell permetezni 100 liter *kénmáj-oldat* bőven elég. A *kénmáj* kilója 32 kr. Kapható 1 1/2 kilós, légmentesen lezárt csomagokban, Mayerfi Zoltánnál, Kecskeméten.

CSARNOK.

Imára!

— Szt.-István napja. —

Innen onnan ezer esztendeje diktálja nekünk augusztus 20-án ezt a vezényszót: imára! Megkondulnak az ünnepi harangok, azután egyszerre térdre borul az egész magyar nemzet és kéri a magyarok Istenének áldását a hazára, melyet dicsőséges szent István, első magyar apostoli koronás királyunk áldó keze s védszelleme alkotott és őrzött meg az utókornak.

Ott az ősrégi Budavárban az első magyar király által felosztott vármegyék tekin-

tetes, nemes, nemzeti és vitélő urai kerülnék össze, aranykeresztes főtisztelendő püspökök és érsek urak tartják a nagy ünnepi szertartást.

Azután megindul a menet. Mennyezetes sátor alatt, kísérve a főpapoktól, körülvéve régi ruházatú, ezüst sisakú, lengő tollas, arany alabárdos vitézekből, viszik a nagy ereklyét, arany közt, ezüst közt, kristály üvegben, szent István király áldásthozó, jótévő, szent jobb kezét.

A harangok ünnepiesen konganak, a zenekar lélekemelően hangoztatja mélabús akordjait, az excellenciás urak, a polgársággal egyenlő kegyelettel kimérten kísérik az első magyar király jobbát, azután becsukódik a templomajtó, szétmegy a menet... hogy megjelenéze a koronát s a királyi termeket!

Esztergomra dicsfényt vet a felkelő nap. A nagy bazilika összes földalatti rejtekei megnyílnak. Az ősrégi kápolnák, hol egykor királyaink esküdtek örök hűséget, a nép százaianak imájától hangzik vissza s ki tudja, vajjon Hollós Mátyás király és Beatrix bebalzsamozott szive nem dobban-e meg eme nagy napon?... Azok az összezsúfolt emberi koponyák nem suttognak-e, az a török foglyok által vajt forrás nem locog-e valamit a mult időkről?

Székesfehérvár, a magyar királyok eme ősi székének népe szent István temploma köré csoportosul.

A templomban az oltár mellett diszes, metszett üvegszekrény áll, ezüst koponyalak benne, ez szent István király formája.

Hajdú sereg tarsolyosan, zsinóros mentében követi a körmenetet.

Ott, a földalatti kriptákban nyugvó főpapok vajjon megmozdulnak-e ezen a napon, mint azt a néphit tartja? A mi sziveinkben megmozdul valami... ezt mi érezzük, magyarok... az a mozgás... hála a szilárd hazai földért, szent áhitattal a multakért...!

Miért említjük éppen Budavárost, Esztergomot és Székesfehérvárt? Hisz széles e hazában, úgy zúg a föld az orgonáktól, oly illatos a lég a tömjéntől. Legalább úgy véljük, hogy egy ország tömjénillata járna s összes orgonái zúgnának felénk.

Az orgona bús melódiáit hallatja, mintha István király buzgalmát mesélné, majd lelkesen szólal, mintha a szent korona átadásának ünnepélyét regélné, azután hirtelen vadul rian, mintha a lázadó pogány Kupa vezér harci riadóját ismételné, végül visszatér a szomorú, fájó hangra s emlékeztet István fájdalaira, az engedetlen Péter lázongása miatt, — utoljára elhallgat az orgona, egy húr elpattan a kíséző hegedűről, — meghalt István király.

A polgárok letérdelnek, imádkoznak s a magyar haza virágozik, halad. Segits minket, magyarok hatalmas Úra, Istene! Könyörödj érettünk magyarok legelső, legnagyobb királya, Szent István! Könyörödj érettünk!...

Nézz le hiv magyar népedre onnan a magasból s lásd, hogy a te szent neved emléknapiján megszűnt egy pillanatra a villongás s minden magyar ember letérdel ereklyeid előtt, mert ismeri a szent kötelességet: megadni neked a kegyeletet, ki behoztad a vallást, megszilárdítottad a béke alapkövével országodat, felosztottad megyéit, megtelepítetted kalandvágyó alatvalóidat, törvényeket alkottál s szent neved viselésével hűségre birtad felséges utódaidat.

Dicsértessék a neved, mig magyar él!

Piaci árjegyzék.

1899. évi augusztus hó 18-án.

Tiszta búza métermázsánként.	8.10 krtól	8.70 krig.
Kétszer "	6.50	7.—
Rozs "	6.—	6.20
Árpa "	5.50	5.70
Zab "	5.40	5.70
Tengeri kecskeméti "	5.40	5.50
" bányai új "	5.30	5.35
Köles "	4.70	5.20
Krumpli "	1.80	2.—
Széna "	1.90	2.10
Szalma "	70	0.80
Szalonna kilója "	52	0.60

Felelős szerkesztő:
Ifj. TÓTH ISTVÁN.Laptulajdonos:
A KECSKEMÉTI SZABADELVŰ PÁRT.Szerkesztőtárs:
Dr. NAGY MIHÁLY.Kiadó:
TÓTH LÁSZLÓ.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttékért nem felelős a szerkesztőség.

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű jogkereső közönséget,
hogy Kecskeméten, Halasi-nagy-
útcza 19. szám alatt, a József-
gözmalom bérházában

ügyvédi irodámat
megnyitottam.

Dr. HUSZÁR DEZSŐ,

263 1—1

ügyvéd.

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

Az új tanév megnyitása alkalmából van
szerencsém fölhívni a t. szülők figyelmét
keresk. szaktanfolyamomra.

A kik gyermeküket a kereskedelmi pá-
lyára előkészíteni kívánják, ebbeli céljukat
az általam vezetett 10 hónapig tartó
tanfolyamon helyben, kevés költséggel
elérhetik. Ezen tanfolyam végzett növendékei
közérvényességű bizonyítványt szerezhetnek,
sőt — ha kellő előkészültséggel bírnak —
külön téleves kurzuson az egyéves

önkéntesi katonai szolgálatra
is jogot nyerhetnek.

Végzett növendékeim pénz- és biztosító-
intézeteknél, kereskedelmi és iparvállalati
irodáknak fognak alkalmazást nyerhetni.

Fölvétel szeptember hó 10-ig naponta dél
után 2—3-ig eszközöltetik.

Tiszteletteljesen:

ÁKOSSY SÁNDOR.

keresk. iskolai szaktanár.

Lakcím: VI. tized, Klapka-útcza
(előbb Kis-csongrádi-útcza) 39. szám.

Végzett nyelvtanár

órákat ad: német, francia és angol nyelv-
ből és elvállal vidéki leánykakat is teljes
ellátás és oktatásra. Lakás: Budai-nagy-
útcza 152.sz. Fantó fényképész átellenben.

264 3—1

Kokár Ferenczné.

Föld-eladás.

Néhai Sándor Ferencz hagyatékához
tartozó pusztá-ágasegyházi 596 hold 613
□-öl legelő- és szántó-földbirtok — egész-
ben vagy részletekben, — továbbá Sán-
dor Márton tulajdonát képező, a szabad-
szállási Pusztá-Jakabszállásán levő 55
hold 717 □-öl földbirtok szabadkézből
eladó.

Ugyanezen földbirtokok esetleg haszon-
bérbe is kiadók. — Bővebb értesítést ad:
Szabó Márton ügyvéd.

252 3—3

Eladó sertéstelep.

Néhai Cserép Antal volt kunfélegyházi
lakos hagyatékához tartozó s Félegyhá-
zán, a Városföldön levő 159. házszám
alatt fekvő sertéstelepe, nemkülönben
az ahhoz tartozó összes vágatási szerszámok
és üstök is, szabadkézből örökáron eladó.

Bővebben lehet értekezni özv. Cserép
Antalnéval, jelzett lakásán.

266 3—1

A legjobbnak elismert

Maklár-féle

borostyánkő olaj-
lakkfesték,

mely gyors száradása, tartós, re-
mek fénye és olosósága miatt
rendkívül elterjedésnek örvend,

kapható egyedül

Bóka Zsigmond

főraktáros úrnál,

257

Kecskeméten.

3—2

1370—1899. eln. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék, ügyész-
ség és járásbiróság részére az 1900. évre
szükséges mintegy 450, esetleg több köb-
méter tűzifa, a most említett hatóságok,
valamint a nagykőrösi, czeplédi, félegy-
házai és kunszentmiklósi kir. járásbiró-
ságok részére szükséges mintegy 800 font
stearin Flóra-gyertya szállításának bizto-
sítása céljából folyó évi szeptember
hó 21-ik napján, délelőtti 9 órakor a
kir. törvényszék elnöke által szóbeli tár-
gyalás tartatik.

Felhivatnak vállalkozni kívánók, hogy
a jelzett időben a kir. törvényszék helyi-
ségében levő 1-ső számú elnöki irodában
jelenjenek meg.

Feltételek:

1. Bánatpénzül készpénzben, vagy
óvadékképes értékpapirokban a tűzifára
600 korona, a gyertyára pedig 60 korona
kivántatik.

2. Az árlejtésen tett ígéretek vállal-
kozókra azonnal kötelezők, az államra
nézve azonban a felsőbbi jóváhagyás tar-
tatik fenn.

3. A vállalattal járó minden bélyeg-
költséget és illetéket vállalkozó viseli.

4. Az árlejtés alapján a legjutá-
nyosabb ajánlkozóval a szerződés meg-
kötetik.

5. A tűzifának hasított, fiatal száraz
tölgyfának kell lenni és azt 8 köbmé-
terenként összerakva, a törvényszék helyi-
ségébe beszállítva úgy átadni, hogy min-
den 4 köbméter kaliczka között 4 köb-
méter kuczko legyen rakva.

6. A gyertyára nézve köteles vállal-
kozó 6-os számú „Flóra“ sterain gyertyát,
egy fontban 560 grammot számítva, szál-
litani.

7. Köteles továbbá vállalkozó a meg-
rendelendő gyertyát a bíróságok szék-
helyére fatartályokban jól becsomagolva,
saját költségén és veszélyére szállítani és
átadni, őt illetően a megrendelés és szál-
lítás alkalmából felmerülendő minden-
nemű költség.

A mennyiben vállalkozó helybeli
lakos lenne, a kir. törvényszék, a kir.
ügyészség és helybeli kir. járásbiróság
részére megrendelt gyertyát csak úgy
köteles átadni, a mint azok a kereske-
desben fontonként becsomagolva vannak.

Kecskemét, 1899. évi augusztus hó
13-ikán.

261 1—1

Kiss Ferencz,

kir. ítélőtáblai bíró, h. kir. törvényszéki elnök.

Kiadó lakások.

Kis-budai-útcza 231. szám alatti (Hac-
ker Lajos-féle) házamban

2 útczai lakás

melyekhez istálló is van, kiadó és azon-
nal is átvehető.

Nagykőrösi-útcza 232-ik szám alatti
házamban pedig, a jelenleg Biró Zsig-
mond kalapos-mester által használt

bolthelyiség

mellékszobával és kirakattal, folyó évi
november hó 1-ére kiadó.

262 1—1

Fleischman Samu.

Egy jómagaviseletű fiú
(1—2 középiskolával)
TANONCZUL
felvétetik
Tóth László
könyvnyomdájába.

Czimbalom-tanulók figyelmébe!

265

1-1

Benedekné Feuermann Mathild

okleveles czimbalom-tanár

szeptember 1-től kezdve oktatást ad

Allaga módszere szerint.

Lakás: Halasi-nagy-útcza 22. sz.

A Kőbányai Király Serföző

* Góliát Malata-söre *

gyógyhatása mellett a legkellemesebb

üditő ital.

Ajándékok: dr. Korányi, dr. Réthy budapesti és dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

A Góliát MALÁTASÖR

a Bleyer-féle sörházban

poharaként,

alulirott raktárosnál pedig

üvegenként kapható.

Bleyer Adolf,

A Kőbányai Király Serföző Részvénytársaság
165 főraktárosa 35-17

Nagykőrösi-útcza 22-ik szám,

a hol mindenkor kellőleg hűtött, legjobb minőségű hordós és palackos sör kapható.

Ezenkívül a Góliát Malatasör kapható: Csotnoki Endre, Schwartz Adolf, Stein Lajos, Witz Gusztáv és Kovács Béla urak fűszer- és csemege üzleteiben.

Szőlő-csomagoláshoz

fagyapotot és 5 kilós kerek kosarat legolcsóbban ajánl:

Sahin Tóth János,

Budapest, Royal-szállodában.

260 2-1

Ugyanott

szép szagos csemegeszőlő

bármily mennyiségben megvételik.

Kávé-magazin * *

* * Kecskeméten.

1 kgr.	Kuba-	kávé	1.50
"	Óriás-		1.60
"	Santos-		1.30
"	Portorico-		1.50
1/4	Császárkeverék	tea	1.55
"	Sanchong		1.—

Kitűnő minőség. — Bámulatos olcsó árak!

Nagy raktár

gazdasági, vetemény- és virágmagvakban.

Gőzgéppel dörzsölt olajfestékek.

Egyedüli kizárólagos raktár:

komáromi pipaszárból.

Reiner Károly

fűszerkereskedése 70 26-26

Vásári nagy-útcza, a „NAGY-PIPÁHOZ.” Vásári nagy-útcza.

Fényképészeti műterem!

Számos kecskeméti látogatóim arra ösztönöztek, hogy Kecskeméten

fényképészeti fiók-műtermet

létesítsek.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a felvételek eszközlésével üzletvezetőmet biztam meg, a munka kidolgozása azonban budapesti I-ső rangú műtermemben történik, hol kitűnő erők és minta-berendezés áll rendelkezésemre, úgy hogy izléses, minden tekintetben kiváló munkáról biztosíthatom a n. érd. közönséget. Ideiglenes fényirda Kecskeméten, Kisbudai-útcza 21. sz. a. Steiner Mihály úr házában van.

Álföldi népviselet - felvételeket díjtalanul eszközlünk.

S Z I G E T I

fényképészeti és festészeti műterme,
Budapest, IV., Kristóf-tér 6. sz.

249 8-3

A feltaláló dr. Meidinger tanár úr által kizárólag feljogosított gyár.

MEIDINGER-KÁLYHÁK

készítő-ére.

H. HEIM es. és kir. udvari szállító

Budapest, Thonet-udvar.

Bécs, I., Kohlmarkt 7. — Praga, Hybnergasse 7.

Szabadalmazva minden államban.

— Első díjakkal kitüntetve az összes kiállításokon. — Legelőnyösebb töltő és szellozó kályha.

Lakások, iskolák, irodák stb. számára, a legegyszerűbb és legpompásabb kiállításban. Tetszés szerinti hosszantartó égési tartam koks-, 24 órai égési tartam kőszénfűtessel. Több szobát egy kályhával lehet fűteni.

Waggon-kályhák.

Heim-fele Meidinger-kályhák.

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

Óvjuk az utánszaktól, miért is becses figyelmébe ajánljuk az itt feltüntetett védjegyet, mely a kályha ajtajának belső oldalán rá van forrasztva.

Heim-fele HESTIA-KÁLYHÁK.

Heim-fele fűstemésztő kandalló.

A kéménykövek teljesen füstmentesek maradnak határtalan égési tartam. A már meglévő kandalló-burkolat felhasználható. Egy kandallóval több helyiséget lehet fűteni.

Heim-fele fűstemésztő Caloriferek.

Minden rendszerű központi fűtések.

— Szárító készülékek ipari és gazdasági célokra. — Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentesen. Kályháink csak akkor valódiak, ha azok budapesti vagy bécsi raktárainkból szerezettek be.

223 20-8

Egyéb különlegességek:

Iró- és

másoló-tinták.

Vízmentes

BÖRKENÖCS.

„VANDOL”

szabad. talpvédő.

Éreztisztító púp. Arany-

és ezüsttisztító szappan.

Börlack

Szab. kenőkefe „Nigrett” folyékony fénymázzal feketé és színes cipőkhöz 30 kr.

A sok értéktelen utánszák miatt kérem nevemre ügyelni.

A világon a legjobb fénymáz!

Aki a lábbelijét szép fényessé és tartóssá akarja tenni, csak

Fernolendt-fénymázat

vásároljon; a világos lábbelikhez pedig

Fernolendt-fele természetibőr-crémet.

Mindenütt

kapható.

56

Cs. kir.

szabad.

40-28

A gyár alapítottott Bécsben, 1832. évben. Gyáriraktár: WIEN, I., Schulerstrasse 21.

St. Fernolendt.

Kiadó lakás.

Alulirotnak a IV. tzedben, a Nagy-kőrösi-útczába nyíló Gyik-útcza 36. szám alatti, alapjából újonépült, magas, földszintes, minden kényelemmel berendezett, csak egy év előtt épült, már egy télen át lakott háza, mely magában foglal 3 nagy útczai, 1 udvari, 2 elő-, 1 cseléd-szobát, konyhát, éléskamrát, fűskamrát, 1 fülkét, 1 mosókonyhát, (mely utóbbi fürdőszobának, sőt lakásnak is használható pincze,) és padlás, tágas folyosóval, (esetleg az egész egy nagyobb és egy kisebb lakásra osztható) az udvarban ivóvízű kúttal, folyó évi november-től kiadó.

Bővebb értesítéssel dr. Kovács Pál, Pataky Imre igazgató-tanár urak, esetleg a tulajdonos Budapest, József-körút 43. sz. I. emelet 9. a. szolgálnak.

253 7-3

Mády János.

Szőlő- és földbirtok-eladás.

Néhai Dékány Imre hagyatékát képező jó karban lévő szőlőbirtok, a mely a Kőrösi-hegy, Daróczi-közön, közel a vasúti átjáróhoz van, úri- és kapás-lakással mintegy 7 hold területű, akár egészben, vagy részletekben is, eladó. — Továbbá Ballószegben mintegy 19 holdnyi földbirtok egy négyszegben, gazdasági épületekkel, a ballószegi állomástól mintegy 10 percnyi távolságra szintén eladó.

246 7-3

Értekezhetni özv. Dékány Imrénél, Nagykőrösi-útcza 20. sz. a.

Az általános kedvelt

PARÁDI

KÉNES VIZ

természetes és friss töltésben kapható

Nyirády László

kecskeméti raktárosunknál.

A gróf Károlyi-uradalom

forráskezelősége, Parádon.

195

7-7